

Juhász László
A 2011. szeptember 2.-i FOE értekezlet kérdései
válasz, illetve értelmezés

Kiemelt kérdés: Miként kell értelmezni a 2011. évi CXV.tv. (Kcstm) 2.§-át, alkalmazható-e az új szabály a korábban lezárt, vagy folyamatban lévő csődeljárásokban igényét be nem jelentő hitelezőkre

A Kcstm 9.§ a hatályba lépésre vonatkozóan átmeneti rendelkezést nem tartalmaz, ezért a 2011. augusztus 4.-ét követően indult eljárásokban alkalmazhatók az új rendelkezések. A már lezárt csődeljárásokra nézve visszamenő rendelkezést nem tartalmaz és nem tartalmazhat. Miután ellentétes jogértelmezések alakultak ki korábban azzal kapcsolatban, hogy a követelését be nem jelentő hitelező milyen jogokat gyakorolhat, ezért valószínűsíthető, hogy az ellentétes jogértelmezés tovább fog hatni.

A Pécsi Ítéltábla 2010. évi kollégiumi ülésén elfogadott egy szigorú jogértelmezést, amellyel a Legfelsőbb Bíróság és a társ ítéltáblák kollégiumvezetői egyetértettek. A Pécsi Ítéltáblán ennek megfelelő döntések születtek. (BDT. 2011/5. 97., illetve Cspkhf. II. 30.349/2011/2.sz. döntés)

Amennyiben a törvény indokolását nézzük, akkor nehéz amellet érveket találni, hogy ez lehetővé tesz egy visszamenőleges jogértelmezést. Idézem a Kcstm. Indokolásából a vonatkozó részt:

A 2. §-hoz

A Cstv. csődegyezségekre vonatkozó szabályainak kiegészítése azért szükséges, hogy a hitelezőket a határidők betartására, a többi hitelezővel, az adóssal és a vagyonfelügyelővel való együttműködésre ösztönözze. Ezért aki a csődeljárásban elmulasztotta a követelése bejelentését, az nem kerülhet előnyösebb helyzetbe a csődegyezségben résztvevő hitelezőkhöz képest. Az a hitelező, aki nem teljesítette a csődeljárásban a követelése bejelentésével és nyilvántartásba vételével összefüggő jogszabályi kötelezettségét, nem kap szavazati jogot a csődegyezség megkötése során, ezért nem tudja a jogait érvényesíteni. Nem élvezheti továbbá a Cstv. 20. § (2) bekezdés szerinti garanciákat, nem húzhat hasznot sem abból, hogy rá nézve nincs a csődegyezségben rendelkezés. A sikeresen megkötött csődegyezség teljesíthetőségét tehát nem veszélyeztetheti az olyan hitelező, aki nem járt el a tőle elvárható módon, nem vállalta a csődeljárással járó, számára jogszabályban előírt kötelezettségeket, és azt, hogy a többi hitelezőhöz hasonló módon a követeléseivel csak a csődegyezség keretei között, rosszabb feltételekkel jutna hozzá. **Tekintettel arra, hogy a nemzetgazdasági szempontból kiemelt vállalkozásoknál különösen fontos szempont, hogy a hitelezők visszaélészerű magatartásának elejét lehessen venni, a jelen törvénymódosításban a Cstv. 20. §-ának kiegészítése mindenképpen szükséges.**

Az indokolásból nem derül az ki, hogy a jogalkotónak eddig is ez volt az álláspontja, csak a törvény szövegét nem sikerült egyértelműen megfogalmazni, ezért módosít. Emiatt várható továbbra is az ellentétes álláspontok megjelenése. A magam részéről tartom magam a Pécsi Ítéltábla kollégiumi ülésén megfogalmazott állásponthez, amelyet idézek:

5. napirendi pont:

**A CSŐDELJÁRÁSBA BE NEM JELENTETT, VAGY KÉSEDELMESEN BEJELENTETT
KÖVETELÉSEK HITELEZŐINEK IGÉNYÉRVÉNYESÍTÉSI LEHETŐSÉGE
A CSŐDELJÁRÁS BEFEJEZÉSÉT KÖVETŐEN**

A téma előterjesztője Dr. Juhász László a Pécsi Ítéltábla polgári kollégiumvezetője.

A vitában felszólalt: Dr. Török Judit
Dr. Kemenes István
Dr. Zámbó Tamás
Dr. Kovács Ildikó
Dr. Juhász László

Írásban fejtette ki a véleményét Dr. Bíró György és a Fővárosi Ítéltábla. Valamennyi felszólaló kifejezte egyetértését az előterjesztésben foglalt azon megállapítással, mely szerint kifejezett törvényi rendelkezés hiányában a jogvesztés nem következhet be annak a hitelezőnek az esetében, aki a csődeljárásban nem jelentette be a követelését, vagy késedelmesen jelentette be az igényét. Valamennyi felszólaló hangsúlyozta, hogy ez a törvény céljával kifejezetten ellentétes szabályozás.

A tanácskozás résztvevői ezt követően egyhangúan elfogadják a következő álláspontot:
Az a hitelező, aki a csődeljárásban nem jelenti be a követelését, vagy késedelmesen jelenti be azt, a csődegyezésnek nem részese, az egyezés rá nem hat ki. Ennek következményeként, ha

- a) a csődeljárás sikertelen és átfordul felszámolási eljárássá, a hitelező a követelését akkor is bejelentheti a felszámolónál, ha a csődeljárásban ezt nem tette meg, vagy késedelmesen tette meg;*
- b) amennyiben a csődeljárásban egyezséget kötöttek, s az egyezés nem teljesítése miatt a Cstv. 27.§ (2) bekezdés d.) pontja alapján valamely hitelező kéri a felszámolási eljárás megindítását, ebben az eljárásban az a hitelező is bejelentheti követelését, aki a csődeljárásban nem jelentkezett be hitelezőként, vagy késedelmesen tett bejelentést;*
- c) az a hitelező, aki a csődeljárásban nem, vagy késedelmesen jelentette be az igényét a sikeres csődegyezés megkötését követően peres vagy peren kívüli eljárásban az igényét érvényesítheti.*

A tanácskozás résztvevőinek álláspontja szerint ez a megoldás ellentétes a csődeljárás céljával, ezért a csődtörvény esetleges módosítása esetén az erre vonatkozó szabályozást meg kell változtatni.

A SZAKMAI FÓRUM KÉRDÉSEI

I. Kényszer-végelszámolás

1. A Cégbíróságok által döntően azért kerül sor kényszer-végelszámolások elrendelésére, mert az adott társaság jogszerűtlen működése a fellelhetőség hiányára vezethető vissza (nincs a székhelyén, nem létesíthető kapcsolat a vezetőjével).

Ezekben az esetekben elvárható, hogy a kijelölt végelszámoló eleget tegyen a Ctv. 102.§(3) bekezdésének, vagyis - a költségek nyilvánvaló megtérülése hiányában - tájékoztató levelet küldjön ki a törvényi bekezdésben a-h pontokban részletezett hatóságoknak? (Van bíróság, amely a végelszámolót erre felszólítja.)

VÁLASZ: *Nehéz konkrét bírói döntések nélkül állást foglalni a kérdést illetően. Nyugodtan ki lehet jelenteni, hogy a kényszer-végelszámolások elrendelésére általában nem azért kerül sor, mert a cég a székhelyén, telephelyén nem érhető el,* (ilyen

esetben a Ctv. 89.§ alapján valóban megszüntetési eljárást kell lefolytatni) hanem egyéb okból minősül jogszerűtlennek a tevékenysége, pl. nem ad le mérleget.

Bármilyen okból történik azonban a kényszer-végelszámolás elrendelése, a végelszámoló köteles eleget tenni a Ctv. 102.§ (3) bekezdésében írt kötelezettségének. A törvényben írt „szükség szerint” kifejezés nem azt jelenti, hogy mérlegelheti azt, eleget tesz a törvényi előírásnak vagy sem, csak annyit jelent, hogy pl. nem kell a földhivatalt értesítenie, ha tudomása van arról, hogy a cégnek nincs ingatlana

2. Több olyan bírósági végzés született kényszer-végelszámolásban, amelyben az eljáró cégbíró felhívja a felszámolást kezdeményező végelszámolót, hogy „támassza alá díj iránti igényét azaz igazolja, hogy a végelszámolást a Ctv. szerint elvégezte /Ctv. 103 – 113.§/”. Hogyan lehet alátámasztani a díj iránti igényt egy eltűnt cég esetében?

VÁLASZ: *Amennyiben a bíróság általános esetben ilyen tartalmú végzést hoz, az nincs összhangban a Ctv. 118.§ rendelkezésével. Abban az esetben, ha másik végelszámoló kirendelésére kerül sor, a Ctv. 118.§ (3) bek. alapján a korábbi végelszámolónak a "munkájával arányos" díjazást állapít meg a bíróság. Ilyenkor vizsgálni kell, hogy milyen tevékenységet végzett a korábbi végelszámoló, egyéb esetekben erre nem kerülhet sor.*

3. Van olyan bírói végzés, mely szerint: „.....ha a Bt. képviselője ismeretlen helyen tartózkodik és székhelyén sem érhető el, nem felszámolásnak, hanem megszüntetési eljárásnak van helye – kivéve, ha a társaság vagyonnal rendelkezik.”
Az eljárások jelentős részében a végelszámoló nem éri el a kényszer-végelszámolás alá került cég vezetőjét. Álláspontunk szerint, ebben az esetben is kizárólag felszámolás kezdeményezésére van módja a végelszámolónak. Mi ilyen esetben a végelszámoló tennivalója, kezdeményezhet megszüntetési eljárást?

VÁLASZ: *A végelszámoló már nem kezdeményezhet megszüntetési eljárást, mivel a végelszámoló lesz a cég vezető tisztségviselője,(Ctv. 98.§ (2) bek.) a megszüntetési eljárás elrendelésének a feltétele nem áll fenn. Ebből következik, hogy csak felszámolási eljárás megindítását kezdeményezheti.*

4. Amennyiben kényszer-végelszámolás előzte meg a felszámolást, az utolsó képviselőként bejegyzett személy a felszámoló. Ebben az esetben lehet bíróságoltatni a volt vezető tisztségviselőt, érvényesíthetőek vele szemben a megtérületlen eljárási költségek?

VÁLASZ: *A Ctv. 98.§ (5) és (6) bekezdéséből következik, hogy a végelszámolónak a végelszámolási eljárás alatt kell kezdeményeznie a cégbíróságtól a korábbi vezetővel szembeni eljárást, bírság kiszabását. Amennyiben a végelszámoló ebben az eljárásban ilyen kérelmet nem terjeszt elő, a később induló felszámolási eljárásban erre már nincs lehetőség. Az országban ezzel kapcsolatban ellentétes gyakorlat alakult ki, álláspontom szerint nehezen védhető az az álláspont, hogy a végelszámolásban nem teszünk meg mindent a*

vezető elszámoltatása, bírságolása ügyében, s amikor felszámolássá alakul az eljárás, akkor próbálunk vele szemben fellépni. FONTOS: A végelszámolási eljárásban kell fellépni a vezető ellen.

II. Csődeljárás

1.A Cstv. 17.§(3) alapján, az egyezségi tárgyalásra az adós „köteles a fizetőképesség helyreállítását vagy megőrzését célzó programot és egyezségi javaslatot készíteni”.

Kezdeményezheti a vagyonfelügyelő egyezségi dokumentumok hiányában, vagy azok megalapozatlansága esetén a csődvédelem megszüntetését, a felszámolás elrendelését, vagy passzív szerepe van? (A 18.§(3) bekezdése kizárólag a hitelezőknek adja meg a mérlegelés, az eljárás megszüntetésének kezdeményezési jogát.)

VÁLASZ: *A vagyonfelügyelőnek természetesen nincsenek olyan jogai, mint a hitelezőknek, de nem tekinthető eszköztelen szereplőnek. A jelenleg hatályos törvény a vagyonfelügyelő jogait átszabta, egy lényeges jogot, az egyezés jóváhagyásának jogát elvette tőle, ezért kevesebb eszközzel rendelkezik, mint korábban.*

A törvény nem szabályozza azt az esetet, amikor az adós nem is készít programot és javaslatot, mégis tárgyalásra kerül sor. Ilyen esetben egyértelműen a hitelezőknek kell a következtetést levonni és a döntést meghozni.

*A dokumentumok megalapozatlansága esetében sem kezdeményezheti a vagyonfelügyelő a csődvédelem megszüntetését, ahhoz azonban joga van, hogy – bár a törvény ezt kifejezetten nem tartalmazza - a hitelezőket tájékoztassa az adós valós vagyoni helyzetéről, arról hogy ennek tükrében az egyezségi javaslat megalapozott vagy sem. **A következmények levonása ilyenkor is a hitelezők joga.***

A vagyonfelügyelő ezen eljárást a Cstv. 15.§ (1) bekezdésének a vagyonfelügyelő felelősségére vonatkozó előírásai alapozhatják meg, egy esetleges kártérítési perben hivatkozhat arra, hogy a hitelezőket korrekt tájékoztatással látta el.

A vagyonfelügyelő jelezheti, hogy egyezségkötés esetén a Cstv. 21.(2) bek. alapján nem fogja ellenjegyezni az egyezséget, bár ez vitatható álláspont. Az ellenjegyzés ugyanis nem jelent tartalmi, érdemi állásfoglalást. A korábbi szabályozás a vagyonfelügyelő jóváhagyási jogát iktatta törvénybe, ez már nincs, az ellenjegyzés szűkebb jogkör.

2. Amennyiben az első egyezségi tárgyaláson a hitelezők elutasítják az adós javaslatát és megállapítják, hogy az adós az eljárást csak időnyerés céljából kezdeményezte, reális egyezségi javaslat nem várható, ebben az esetben is módja van az adósnak [18.§(3) szerint] eredeti (elutasított) javaslata átdolgozására és újabb tárgyalás megtartására, vagy ebben az esetben érvényesíthető ugyanezen bekezdés ezzel ellentmondásos kitétele, mi szerint: „Ha bármelyik tárgyalás eredményeként a hitelezők kinyilvánítják, hogyaz adós a tárgyalásokat lezárja....”. Az adós mulasztása, késlekedése esetén, ebben az esetben is „a vagyonfelügyelő köteles a bíróság számára a bejelentést megtenni” ?

Mi tehát a vagyonfelügyelő feladata abban az esetben, ha az adós nyilvánvalóan

nem tud-, vagy nem akar érdemi egyezségi javaslatot tenni?

VÁLASZ: A „bármelyik tárgyalás” szó jelzi, hogy akár az első tárgyaláson kinyilváníthatják megfelelő többséggel a hitelezők, hogy semmiféle egyezségi kötésre nem hajlandók az adóssal. Ebben az esetben már nincs lehetősége az adósnak határidőt kérni a javaslat átdolgozására. Haladéktalanul köteles a bíróság felé a bejelentést megtenni. Sajnos a „haladéktalan” kifejezés került a törvénybe napokban meghatározott határidő helyett. Figyelembe véve azonban a szigorú és rövid határidőket, amennyiben az adós 3 napon belül nem teszi meg a bejelentést, arra a vagyongfelügyelő köteles.

3. A hatályos szabályozás nem egyértelmű a lízingelt eszközök csődbeli szerepével kapcsolatban. A lízingelt eszközökre vonatkozó díjtartozás ugyanúgy kezelendő a csődeljárásban, mint bármely egyéb tartozás, vagyis bekényszeríthető az egyezésbe?

Amennyiben igen, az adós töredékáron juthat hozzá nagy értékű eszközökhöz, amit eladva, az árbevételből kiegyenlítheti szállítói tartozásait. (Vagyis a lízingelt eszközökből finanszírozza az egyezséget.)

VÁLASZ: A csődeljárásban nem válnak lejárttá a követelések. A csődeljárásba a már lejárt tartozás és az esedékessé váló részletek kerülhetnek. Amennyiben egy lízingszerződés megkötése után hamarosan sor kerül a csődeljárásra, akkora összeg nem tárgya a csődeljárásnak, hogy abból finanszírozni lehet az egyezséget. Sok havi tartozás fennállása is nehezen képzelhető el a lízingszerződések szokásos tartalma miatt. Tény, hogy a Cstv. 11.§ (1) bek. h.) pontjára figyelemmel a lízingbeadó nem élhet a felmondási, elállási jogával. A vagyongfelügyelőnek jelentős döntéseket kell hozni, ha például sok százmilliós berendezések lízingelése biztosítja a termelést. Ilyenkor célszerű eljárás lehet a lízingdíjak kifizetéséhez történő hozzájárulás.

Az egyezésnek része lehet a később esedékes részletek, lízingdíjak sorsa a 21.§ (1) bek. c.) pontja alapján, de a lízingbeadó akarata nélkül nem tárgya a csődeljárás lezárása után fizetendő lízingdíj.

4. A Cstv. 16.§(3) bekezdése egyértelműen meghatározza a vagyongfelügyelő díjának mértékét, amit egy felszámolásba fordulás esetén is alkalmazni kell. Amennyiben ezt a számított díjat ítéli meg a csődöt lezáró végzésében a bíróság, a vagyongfelügyelőnek - a hatályos számviteli-, és adó jogszabályok alapján – ezt le kell számláznia, és rendeznie kell a 25%-os ÁFA-t függetlenül attól, hogy a hitelezői befizetések, illetve az adósi vagyon nyújt-e erre fedezetet. Az ügyek többségénél minden létező eszközvagyonon zálogteher van, így a csődöt követő felszámolásban hiába „a” csoportba sorolt hitelezői igényként kezelendő a vagyongfelügyelői díj, a 49/D.§ alapján kizárólag a felszámoló díja garantált, a vagyongfelügyelő elmaradt díjának megtérítése zálogtárgyból nem lehetséges. A NAV elutasította néhány felszámoló/vagyongfelügyelő ennek a problémának a rendezésére irányuló méltányossági kérelmét, így a meg nem térülő díjhányadra is számlát (ÁFA befizetéssel!) kell kiállítani, ami adott ügyekben már nem csupán megtérülési hiányt eredményez, hanem - a forgalmi adó befizetési kényszerével - effektív veszteséget okoz a vagyongfelügyelő szervezetnek.

Van-e egyéb lehetősége a vagyongfelügyelőnek vesztesége elkerülésére, mint

a Cstv-ben rögzített díjáról, illetve annak adott hányadáról történő lemondás?
(Számítottól eltérő – fedezett – vagyonfelügyelői díj megítéltetése.)

VÁLASZ: *Az Európai Bíróság a C-274/10 ítéletében elmarasztalta Magyarországot az ÁFA levonási joggal kapcsolatos szabályozás miatt. Az ítélet 46. pontja a felvetett kérdést nemlegesen válaszolta meg, idézem a vonatkozó rendelkezést:*

„Harmadsorban pedig azzal kapcsolatban, hogy mennyiben van jelentősége a 2006/112 irányelv által létrehozott rendszerben a HÉÁ-val terhelt ügyletek kifizetésének, meg kell állapítani, hogy ezen irányelv 63. cikke szerint a HÉÁ-fizetési kötelezettség abban az időpontban keletkezik, amikor a termékértékesítés vagy a szolgáltatásnyújtás teljesítése megtörténik, vagyis amikor a szóban forgó ügyletet teljesítik, függetlenül attól, hogy az ezen ügylet fejében járó ellenértéket kifizették-e, vagy sem. Ezért a terméket értékesít vagy a szolgáltatást nyújtó adóalany akkor is meg kell fizetnie a HÉÁ-t az állami költségvetés felé, ha ügyfelétől még nem kapta meg a teljesített ügylet ellenértékét.”

Emiatt a gazdaságilag racionális döntést kell a végelszámolónak meghozni, s ennél figyelembe veheti a megtérülés tekintetében végelszámolóként rendelkezésre álló információkat.

5. Abban az esetben, ha az adósnak – a bíróság végzésben közölt megítélése szerint - nem volt érdemi csődegyezségi javaslata, elutasíthatja a bíróság a vagyonfelügyelő díjigényét hivatkozva arra, hogy a vagyonfelügyelőnek „az egyezségkötéshez szorosan kapcsolódó törvény szerinti feladatai és kötelezettségei nem álltak be, nem volt tehát olyan érdemi tevékenység, amelyre alapítva igényelhetné a Cstv. 16.§(3) bekezdése szerinti díjazást...”?
A Szakmai Bizottság álláspontja szerint a vagyonfelügyelő érdemi feladatai tágabban értelmezendők, semmint szorosan és kizárólag az egyezségi dokumentumok adósi összeállítása és előterjesztése. Ez alapján, a bizottság tévesnek (méltánytalannak) ítéli a bíróság fenti álláspontját.

VÁLASZ: *Ezzel a döntéssel nem értek egyet. Az egyezség előkészítése nem a felszámoló feladata. Amikor egy vállalkozás csődeljárást kezdeményez maga ellen, tudomásul veszi, hogy az eljárás költséges, a költségeket neki kell viselnie és a költségek egy része a vagyonfelügyelő díja.*

III. Általános szabályok szerint befejeződő felszámolási eljárás

1. Amennyiben a felszámolást végrehajtási eljárás előzte meg és a végrehajtó értékesítette az adós tulajdonát képező jelzálogjoggal terhelt ingatlant, de az árbevétel még nem adta át a végrehajtást kérő zálogjogosultnak, a hatályos szabályozás alapján a költségeivel csökkentett árbevételt át kell adnia a felszámolónak.

A zálogjogosult hitelezői igényét ebben az esetben melyik kielégítési csoportba kell sorolni, hisz biztosítéka már nincs a felszámolásban, viszont az eladásából származó árbevétel a felszámolási vagyon része. A követelés ekkor biztosítottnak minősül?

VÁLASZ: *Amennyiben a felszámolási törvény szabályait nézzük, valóban előfordulhat olyan értelmezés, miszerint a zálogjogosultnak csak követelése maradt, de a kedvező besorolás*

lehetőségét elvesztette.

Véleményem szerint –amelyet konkrét döntéssel nem tudok alátámasztani – ebben a kivételes helyzetben a törvény nem kívánt jogfosztást eredményező megoldást alkalmazni, csak a végrehajtó kezéből veszi ki a pénz felosztásának lehetőségét.[Cstv. 38.§ (1) bek.] Emiatt a zálogjogosult –annak ellenére, hogy a zálogtárgyat értékesítették és a zálogjoga megszűnt – az ellenérték kifizetéséig nem veszíti el kedvező besorolását, követelése a Cstv. 49/D. § (1) vagy (2) bekezdésébe sorolandó.

Ha idevesszük a Cstv. 49/D.§ (3) bekezdés szabályait, amely szerint a zálogjoggal biztosított követeléssel azonos elbírálás alá esik az a követelés, amelynek végrehajtására az ingóságot lefoglalták, illetve a végrehajtási jogot bejegyezték.... stb. akkor látható, hogy a zálogjoggal biztosított követelés nem kerülhet hátrányosabb helyzetbe, mint a zálogjoggal nem biztosított követelés.

A legtöbb jogrendszerben a zálogjoggal terhelt vagyontárgy nem része a csődvagyonnak és a biztosított követelést sem kell bejelenteni. A magyar jogi szabályozás majdnem eljutott eddig a pontig a 100 %-os kielégítés bevezetésével, ezt az értelmezésnél nem lehet figyelmen kívül hagyni.

2. Ha felszámolás előtt induló bírósági eljárásban zárolják az adós vagyont, viszont ennek felszámoló általi értékesítését – az árbevétel bírósági letétbe helyezése mellett – a bíróság elrendeli, a peres eljárásban döntés születhet ennek az árbevételnek a Cstv. felosztási szabályaitól eltérő kiadására?

Vagyis adott esetben a volt tulajdonos ezzel kiemelheti a vagyont a felszámolásban regisztrált hitelezők elől?

VÁLASZ: A kérdés valószínűleg egy konkrét jogeset kapcsán merült fel, a részletek ismerete nélkül megalapozott válasz nehezen adható. A Vht. többfajta zárlatot szabályoz, mindegyiknek az a célja, hogy a követelés kielégítésének alapját az érintett fél ne tudja a hitelezői elől elvonni.

A Cstv. 38.§ (2) bek. egyértelmű szabálya miatt a peres bíróság nem rendelkezhet a követelések kifizetéséről. Amennyiben az a per tárgya, hogy a csődvagyonba tartozik-e az adott vagyontárgy, az más kérdés, akkor hozható olyan döntés, amely kiveti a felszámolási vagyontól az adott vagyontárgyat, amelyet a tulajdonosnak ítélt. Ez azonban nem jelenti a felszámolási felosztási szabályok megsértését, mivel erre a vagyontárgyra ezek a szabályok nem vonatkozhatnak.

3. Amennyiben a vagyont terhelő zálogjog nem került a felszámolás előtt átalakításra egyedi zálogjoggá milyen-, mire kiterjedő biztosítékot jelent?

Kiterjed pl. bankszámlapénzre, házi pénztárra, vagy felszámolás alatt behajtott követelésre? A 49/D.§(1) bekezdése tartalmazza azt, hogy a zálogjoggal terhelt követelés értékesítése és behajtása esetén is érvényesül az előnyös kielégítés, de a második bekezdésben a vagyont terhelő zálog vonatkozásában ez nincs a tv-ben.

Vonatkozik az előnyös kielégítés olyan kártérítési-, vagy szerződéses megtámadásból származó követelésre, amelyet a felszámoló érvényesít a felszámolás során?

Vonatkozik az előnyös kielégítés a felszámolás alatti továbbműködésből származó bevételekre?_

VÁLASZ: *A kérdést több részre kell bontani.*

a.) Az első kérdés az, hogy készpénz, bankszámlán lévő pénz tárgya-e a zálogjognak.

A kérdés több szempontból közelíthető meg.

Az egyik megoldásban azt vizsgálhatjuk, hogy a készpénz, bankszámla követelés lehet-e zálogjog tárgya?

A Ptk. 252. § (1) Zálogjog tárgya lehet minden birtokba vehető dolog, átruházható jog vagy követelés.

A dolog fogalmát a Ptk. 94.§ adja meg, eszerint: (1) bek: Minden birtokba vehető dolog tulajdonjog tárgya lehet.

(2) Ha a törvény kivételt nem tesz, a tulajdonjog szabályait megfelelően alkalmazni kell a pénzre és az értékpapírokra, valamint a dolog módjára hasznosítható természeti erőkre.

Menyhárt Attila tankönyvében ezzel kapcsolatban az olvasható, hogy a pénz, fizikai formájában birtokba vehető testi tárgy. A bankszámla követelés a bankkal szemben fennálló követelés, nem dolog. (Menyhárd Attila Dologi jog 41. old.)

Fontos azonban, hogy a Ptk. 94.§ a (2) bek.-ben a tulajdonjog szabályai szempontjából rendeli a pénzre, értékpapírra a dolog fogalmát, a kötelmi jogban ilyen előírás nincs.

Amennyiben összevetjük a Ptk. 252.§ (1) bekezdésének szabályait a Ptk. 270.§ (2) bek. szabályaival (óvadék tárgya), látható, hogy a pénz, értékpapír, takaréketétkönyv óvadék tárgya lehet, az egyéb dolgok lehetnek zálogjog tárgyai.

Ebből az összevetésből az következik, hogy a készpénz nem, bankszámlán lévő pénzösszeg, mint követelés tárgya a vagyont terhelő zálogjognak.

A másik megközelítés szerint a vagyont terhelő zálogjog esetében nem azt kell nézni, hogy mi lehet általában a zálogjog tárgya, hanem azt, hogy mi tartozik bele a vagyonba. Anélkül, hogy akár csődjogi, számviteli vagy polgári jogi szempontból elemeznénk a vagyon fogalmát, ebből a megközelítésből nézve mind a készpénz, mind a bankszámlán lévő összeg része a vagyonnak, ezért a vagyont terhelő zálogjog kiterjed rá.

Ebben a körben felmerül az a kérdés, hogy a felszámolás során minden házipénztárban található összeg, illetve bankszámlán lévő pénz 50 %-át automatikusan ki kell fizetni a jogosultnak? Sajnos ebben a körben mértékadó bírósági döntések nem születtek, de úgy gondolom a felszámolónak a vagyon értékesítése során keletkezik kötelezettsége a zálogjogosult kifizetésére, s nem kell a pénzeszközök 50 %-át kvázi letétként kezelni.

b.) Az egyéb követelések kérdése

Amennyiben a felszámoló az eljárása során követelést érvényesít, annak tárgyától függetlenül (szerződésen kívüli károkozás, szerződéses károkozás, egyéb követelés stb) már a vagyont terhelő zálogjog tárgya, annak 50 %-a a zálogjogosultnak kifizetendő.

c.) A felszámolás alatti továbbműködés során szerzett bevétel

Amennyiben a felszámoló az „fa” céget tovább működteti, a bevételeinek nagy részét a

termelés folytatására fordítja, úgy a bevétel 50 %-át nem fizetheti ki a zálogjogosultnak, mert akkor nem tudja a termelést folytatni. Amennyiben lezárja a termelést, úgy a dolgok eladásából származó bevétel 50 %-át ki kell fizetnie a zálogjogosult részére. Amennyiben nyereséget realizálnak és az kimutatható, a nyereség 50 %-a kifizetendő a zálogjogosult részére.

Csöke Andrea vetette fel, hogy tegyünk különbséget a speciális felszámolási értékesítés és a vagyon működtetéséhez kapcsolódó értékesítés között. Sajnos a Cstv. ilyen finom megkülönböztetést nem ismer, ennek ellenére elvi megközelítésben ez a megoldás alkalmazható, feltéve, ha szigorúan a Cstv. felszámolási költségekhez kapcsolódó értékesítési szabályait vesszük alapul.

Miután konkrét döntésekre nem tudok hivatkozni, a kifejtettől eltérő álláspont is megjelenhet egyes döntésekben.

4. Általános érvényű-e (minden hitelezőre egyformán vonatkozó) a követelések bejelentési határidejének 180 napos jogvesztő jellege?

Az adóhatóság kivételt képez-e ez alól akkor, amikor a tevékenységet záró mérleg ellenőrzését a határidőt meghaladóan zárja le? Értelmezhető-e a „jogfenntartó nyilatkozat”?

VÁLASZ: A jogvesztő határidő mindenkire vonatkozik. A Cstv. 37.§ (2) bek. vonatkozik a felszámolás alatt esedékessé vált követelésekre, a tevékenységet záró mérleg ellenőrzése ebbe a körbe tartozik. A 180 nap azonban ilyenkor is jogvesztő határidő. Figyelembe vehető az alábbi BH-ban közölt döntés, illetve az Art. 92.§ (4) bek. előírása.

BH2006. 292. II. Az adóhatóság határozatában a felszámolási eljárás alatt végzett adóellenőrzés eredményeként megállapított adó a határozat jogerőre emelkedésétől számított 15 napon belül válik esedékessé. Ettől az időponttól számított 40 napon belül bejelentett adókövetelést a felszámolónak határidőben érkezettként kell nyilvántartásba vennie [1991. évi IL. tv. 28. § (2) bek. f) pont, 37. § (2) bek.; 2003. évi XCII. tv. 37. § (1) bek.].

Art. 92. § (1) Az adóhatóság az ellenőrzés vizsgálati programját oly módon határozza meg, hogy az ellenőrzésre előírt törvényi határidőt meg tudja tartani.

(4) Az ellenőrzés befejezésének határideje - beleértve az ellenőrzés megkezdésének és befejezésének napját - 30 nap. A határidő számításánál az ellenőrzés kezdő időpontja a megbízólevél átadásának napja. Csődeljárás esetén az adózó csődeljárás kezdő időpontját megelőző időszakra vonatkozó ellenőrzését a csődeljárás kezdő időpontjától számított 90 napon belül kell befejezni. **Felszámolás esetén az adóhatóság a tevékenységet záró adóbevallás ellenőrzését és az ezt megelőző időszakra vonatkozó ellenőrzést a felszámolás közzétételétől számított egy éven belül (egyszerűsített felszámolás esetén a felszámoló által készített záróbevallás kézhezvételét követő 45 napon, de legfeljebb a felszámolás közzétételétől számított egy éven belül), a felszámoló által készített záró bevallás ellenőrzését pedig a bevallás kézhezvételétől számított 60 napon belül (egyszerűsített felszámolás esetén 45 napon belül) köteles befejezni.** Végelszámolás esetén az adóhatóság a tevékenységet záró adóbevallás, a végelszámoló által készített záró adóbevallás, a két bevallás közötti időszakra benyújtott bevallás(ok) ellenőrzését, valamint a tevékenységet lezáró adóbevallást megelőző időszakra vonatkozó ellenőrzést a végelszámoló által készített záró adóbevallás kézhezvételétől számított 60 napon belül (egyszerűsített végelszámolás esetén 45 napon belül) köteles befejezni.

IV. Egyszerűsített szabályok szerint befejeződő felszámolási eljárás

A felszámolási eljárások döntő hányadában megkerülhetetlen és eldöntendő kérdésként merül fel, hogy a felszámolóbiztosnak mikor kell/lehet kezdeményeznie a bíróságnál a felszámolás egyszerűsített módon történő befejezését. Fontos ez azért is, mert az általános szabályok szerinti befejezés esetében a 300.000,-

Ft felszámolói minimális díjat teljes egészében garantálja a jogszabály, míg egyszerűsített befejezésnél a Cstv. csupán 150.000,- Ft-ra történő kiegészítést rendel el fedezethiányos eljárás esetében. A kétszeres díjkülönbség – tekintettel arra is, hogy portfóliójuk 70 – 75%-át érinti - igen jelentős ahhoz, hogy a felszámolók ezt figyelmen kívül hagyják, és eljárásvitelükben ne az általános szabályok szerinti befejezést részesítsék előnyben. A szabályozás e vonatkozásban is sok értelmezési bizonytalanságot tartalmaz, s a joggyakorlat is igen eltérő megoldásokat produkál.

Míg korábban – az egyszerűsített befejezés akkori kedvezőbb díjpozíciója miatt – a bíróságok az egyszerűsített szabályokra való áttérés kezdeményezésének jogosultságát kérdőjelezték meg gyakran, a díjkiegészítés változása miatt az egyszerűsített áttérés feltételeinek meglétét látják, és az általános szabályok szerinti befejezést sérelmezik.

A nagy ügyszám és az igen eltérő jogértelmezés miatt, célszerű a kérdéskör sarkalatos elemeinek áttekintése. (A FOE Szakmai Bizottságának konszenzusos álláspontját is közöljük)

1. Mindenekelőtt tisztázandó, hogy mi az egyszerűsített felszámolás eljárástechnikai lényege? (Mi az egyszerűsített felszámolás?)

Kézenfekvőnek tűnik, hogy **az egyszerűsített felszámolás az eljárási szabályok leegyszerűsítését jelenti**, vagyis az általános szabályoktól eltérő, annál egyszerűbb eljárási szabályok alkalmazhatóságát írja elő. Az egyszerűsítés a jogalkotó részéről vélhetően annak tudomásulvétele, hogy a felszámoló valamilyen külső – általa eltérni kénytelen – okból nem tud eleget tenni eljárásvitele során a törvényi előírásoknak. Ezek; az adós vagyónának és kötelezettségeinek számbavétele, a vagyon lehetőség szerinti növelése és megőrzése, ennek felosztható pénzvagyonná konvertálása (értékesítés, behajtás), az adós gazdasági-jogi ügyeinek lezárása, és - elszámolás mellett - javaslattétel a bíróságnak az adósi pénzvagyon hitelezők közti felosztására. Mi a feladatok közül az, aminek végrehajtása alól a felszámoló felmenthető, vagyis amit a törvényalkotó az egyszerűsítés során kiiktat a kötelezettségek közül? A választ a Cstv.63/B.§(4) bekezdése adja meg azzal, hogy a felszámoló jelentése alapján a bíróság „végzéssel rendeli el az adós vagyónának, illetve be nem hajtott követeléseinek a hitelezők közötti felosztását az 57.§(1) bekezdése alapján, valamint az adós megszüntetését.” A jogszabályi rendelkezés lényegében tehát azt tartalmazza, hogy amennyiben a felszámoló az általános szabályként előírt feladatait nem tudja teljesíteni, kezdeményezésére a bíróság felmenti ezek alól, és természetben felosztja az eszközben és követelésben megtestesülő adósi vagyont a hitelezők között.

A rendelkezés helyes értelmezése tehát a 63/B.§(4) bekezdése alapján: **egyszerűsített felszámolásnak az tekinthető, amikor a bíróság a szakértő (általános szabályok szerinti) törvényi kötelezései teljesítésének hiányában rendelkezik az adósi vagyon felosztásáról és a cég megszüntetéséről.** A Cstv. 63/B.§ eljárási előírásai tehát a felszámoló feladatainak az általánostól eltérő, annak egyszerűsítését (teljesítés alóli felmentését) adják.

(Mivel a felszámoló mentesül az előírt eljárási feladatok jelentős részétől, a jogalkotó a felszámoló díját a díjminimumban rögzítette.)

VÉLEMÉNY:

A Cstv. a felszámolót jogosítja fel a döntésre, a bíróság azonban vizsgálhatja, hogy a

döntés megalapozott volt vagy sem. Ezt a kérdést a Somogy Megyei Bíróság által szervezett tájértekezlet is megvitatta, s foglalkozott vele a Pécsi Ítéltábla a 2010. októberi kollégiumi ülésén. Ezekből az anyagokból idézek.

„1./ Kötelezhető-e a felszámoló egyszerűsített felszámolás elrendelésére?

Az egyszerűsített felszámolás elrendelése 2009. szeptember hó 1. napját követően indult ügyekben.

Somogy Megyei szakmai anyag

Több alkalommal előfordult a gyakorlatban, hogy a felszámolók annak ellenére, hogy az adós semmilyen vagy minimális vagyonnal rendelkezik, illetve képviselője kötelezettségét nem teljesítette, iratanyaga hiányos, a felszámolás hagyományos módú befejezését kérték, s nem került sor egyszerűsített felszámolás iránti kérelem előterjesztésére /Különösen gyakori volt az ilyen eljárás a Csődtörvény korábbi rendelkezései alapján, amikor egyszerűsített felszámolás esetén a díj kiegészítését nem lehetett kérni a 2001. szeptember 1. előtt elrendelt felszámolásokban/.

A Csődtörvény 2009. szeptember hó 1. napjáig hatályos, folyamatban lévő ügyekben alkalmazandó 63/B.§ (1) bekezdése szerint: ha a vagyon a várható felszámolási költségek fedezetére sem elegendő, vagy a nyilvántartások, illetve a könyvvezetés hiányai miatt az eljárás **technikailag lebonyolíthatatlan**, a bíróság a felszámoló kérelmére és írásbeli előkészítése alapján – a kérelem beérkezését követő 15 napon belül – végzésben elrendeli az adós vagyonának, illetve be nem hajtott követeléseinek a hitelezők közötti felosztását az 57.§ (1) bekezdése alapján, valamint az adós megszüntetését. A bíróság elrendeli a jogerős végzésnek a Céglételekben való közzétételét, és azt megküldi a 29.§-ban foglalt szerveknek.

A 2009. szeptember 1-jétől hatályos 63/B.§ alapján a felszámoló szintén arról tájékoztatja a hitelezőket, hogy egyszerűsített felszámolás iránti **kérelmet** kíván benyújtani, majd a hitelezők számára biztosított 30 napos határidő után **kérelmet** terjeszt be a bírósághoz.

A törvény tehát kifejezett rendelkezéssel továbbra sem írja elő kötelezettségként a felszámolónak, hogy egyszerűsített felszámolást kezdeményezzen. Erre a megszövegezés alapján úgy tűnik csupán lehetősége van, eziránt kérelmet terjeszthet elő. A felszámoló kérelemmel kezdeményezi az egyszerűsített felszámolás elrendelését, ebből következhetne az, hogy mérlegelési jogkörébe tartozik, milyen módon kéri az eljárás befejezését.

Ugyanakkor a 63/B.§ (1) bekezdése a korábbiakhoz képest azt tartalmazza, hogy vagy vagyonihiány esetén vagy akkor van helye egyszerűsített felszámolásnak, ha a könyvvezetés hiányai miatt a felszámolási eljárás az **általános szabályok szerint technikailag lebonyolíthatatlan**. A törvény megfogalmazásából következtethetünk arra is, hogy vagyonihiány esetén továbbra is csak lehetőség a felszámoló számára az egyszerűsített felszámolás iránti kérelem, míg iratok hiányában viszont nem kezdeményezheti a Csődtörvény 56.§-a szerinti befejezést, hiszen az általános szabályok szerint az eljárás technikailag lebonyolíthatatlan. A könyvvezetés hiányai esetében tehát a felszámoló kötelezhető az egyszerűsített felszámolás kezdeményezésére.

A 63/B.§ (2) bekezdése úgy fogalmaz, hogy egyszerűsített felszámolásra akkor kerülhet sor, ha „az eljárás a felszámolási eljárás **általános szabályai szerint nem folytatható le.**” Az idézett fordulat elvileg az egyszerűsített felszámolás mindkét esetére visszautal. Kérdés, hogy ez azt jelenti-e, hogy vagyonihiány esetén is kötelező az egyszerűsített felszámolás.

Levonható-e fentiekből továbbá az a következtetés, hogy a bíróságnak úgy ahogy egyszerűsített kérelemnél vizsgálnia kell, hogy az eljárás az általános szabályok szerint lefolytatható-e, megfordítva: az általános szabályok szerinti befejezésnél vizsgálnia kell, hogy egyszerűsített felszámolás elrendelhető-e. Milyen döntést hoz, ha általános szabályok szerinti befejezésre nem kerülhet sor? A határozat, melyben a felszámolót egyszerűsített felszámolás kezdeményezésére kötelezi „pervezető” végzés-e, vagy pedig a felszámolót fellebbezési jog illeti meg.

Megemlítendő, hogy egy esetben jogszabály kifejezetten a felszámoló kötelezettségévé teszi az egyszerűsített felszámolás kezdeményezését. A felszámolási eljárás és a végelszámolás környezet- és természetvédelmi követelményeiről szóló 106/1995.(IX.8.) Korm. Rendelet 11. § (1) bekezdése: Amennyiben az előírt környezeti állapotvizsgálat elvégzésére, vagy a környezeti károsodások, környezeti terhek rendezésére a vagyon nem nyújt fedezetet, a felszámolónak a bíróságnál egyszerűsített felszámolást **kell kezdeményeznie.**

A 2009 szeptember 1. után indult ügyekben a felszámoló díját egyszerűsített felszámolásban a bíróság 150.000.-

Ft-ra, az általános szabályok esetén 300.000.- Ft-ra egészíti ki. Ennek következményeként a felszámolók egyre többször nyújtanak be a Csódtörvény 56. §-ra hivatkozással olyan záróanyagot, amelyből kitűnik, hogy adósnak vagyona illetve iratanyaga nincsen, azaz az egyszerűsített felszámolás elrendelésének feltételei fennállnak.”

PIT kollégiumi előterjesztés

A 2009. évi LI. törvény módosította az egyszerűsített felszámolásra vonatkozó szabályokat. A módosítás célja az volt, hogy a korábbi jogi szabályozás ellentmondásait feloldja. A kísérlet csak részben tekinthető sikeresnek, ugyanis a módosítás több olyan kérdést vetett fel, amelynek a megoldása a törvény szövege alapján nehezen oldható meg. Ezek közül az egyik legfontosabb az, hogy a felszámoló kötelezhető-e arra, hogy az eljárást az egyszerűsített felszámolás szabályai alapján zárja le, amennyiben ennek feltételei fennállnak. Országosan eltérő megoldást alkalmaznak a bírások, amelyek a következők:

- Eljárás során hozott (pervezető) végzéssel kötelezik a felszámolót az általános szabályok szerint benyújtott záróanyag átdolgozására.
- Elutasítják a záróanyag jóváhagyását a Cstv. 60.§ (1) bekezdésében szabályozott előírás helyett. (BH. 1999/422., BH 2002/453.)
- Elfogadják a felszámoló döntését, s az általános szabályok szerint zárják le az eljárást akkor is, ha az egyszerűsített felszámolás feltételei fennállnak.

Valójában egyik megoldás sem felel meg a törvény előírásainak és céljának, a tájértekezlet egy olyan megoldást vázolt fel, amely esetleg segít a gyakorlat egységesítésében.

Eszerint a jogalkotó pontosan meghatározta azokat az eseteket, amikor a felszámolás egyszerűsített módon fejezhető be. Ilyenkor a felszámolónak akkor is a speciális szabályok alapján kell az eljárás befejezését kezdeményeznie, ha kógens rendelkezés erre nem is kötelezi. Amennyiben ezeket a szabályokat megszegi, egyszerűsített helyett az általános szabályok szerint kívánja lezárni az eljárást, olyan súlyos jogsértést követ el, amely megalapozza a Cstv. 27/A.§ (7) bekezdése alapján a felszámoló felmentését. Amennyiben a felszámoló az eljárást az általános szabályok szerint kívánja befejezni, a bíróság tájékoztathatja arról, hogy súlyos jogsértésnek tekinti azt az eljárást, amely szerint a benyújtott záróanyag nem felel meg a Cstv. 63/B.§-ban írt feltételeknek, s a felmentés kilátásba helyezésével felhívja az eljárás egyszerűsített módon történő befejezését lehetővé tevő anyag becsatolására. Amennyiben a felszámoló nem tesz eleget a bírói felhívásnak, és nem hoz fel megfelelő indokot arra, hogy az általános szabályok szerint zárja le az eljárást, a bíróság felmentheti a felszámolót.

Részlet a kollégiumi emlékeztetőből:

7. napirendi pont:

KÖTELEZHETŐ-E A FELSZÁMOLÓ ARRRA, HOGY A FELTÉTELEK FENNÁLLÁSA ESTÉN AZ EGYSZERŰSÍTETT FELSZÁMOLÁS SZABÁLYAI SZERINT JÁRJON EL?

A téma előterjesztője Dr. Juhász László a Pécsi Ítéltábla polgári kollégiumvezetője, az alapul szolgáló szakmai anyagot Dr. Gyöngyösiné dr. Antók Éva, a Somogy Megyei Bíróság csoportvezető bírāja készítette.

A vitában felszólalt: Dr. Török Judit, Dr. Kovács Ildikó, Dr. Kemenes István, Dr. Zámbó Ágnes, Dr. Mándi Zoltán, Dr. Zámbó Tamás, Dr. Juhász László

A vitában a résztvevők több álláspontot fogalmaztak meg.

Az egyik álláspont szerint abban az esetben, amennyiben a felszámoló – ha ennek feltételei fennállnak – nem az egyszerűsített felszámolás szabályai szerint adja be a záróanyagot, úgy a bíróságnak azt vissza kell adni a felszámolónak, hogy dolgozza át. Amennyiben ezt nem teszi, ez olyan súlyos jogsértésnek minősül, amely megalapozza a felszámoló felmentését és erre a felszámolót a felhívásban figyelmeztetni kell.

A másik álláspont szerint megtagadható a záróanyag és a vagyonfelosztási javaslat jóváhagyása abban az esetben, ha a felszámoló az általános szabályok szerint jár el, holott az egyszerűsített felszámolás feltételei fennállnak.

Más álláspont szerint, amennyiben a bíróság észleli, hogy a felszámoló annak ellenére az általános szabályok szerint jár el, hogy az egyszerűsített felszámolás szabályainak megfelelően kellene lezárnia az eljárást, fel kell hívni mindazon iratok csatolására, amelyek ahhoz szükségesek, hogy a bíróság az eljárást az általános szabályok szerint zárja le. **Irathianyos felszámolási eljárásban** ezt a felszámoló nem tudja teljesíteni, ezért ilyen esetben a bíróság jogosan szólítja fel a felszámolót arra, hogy az egyszerűsített felszámolás szabályai szerint járjon el.

Az eltérő megközelítési módok ellenére abban egyetértés mutatkozott a tanácskozás résztvevői között, hogy amennyiben az egyszerűsített felszámolás feltételei fennállnak, a törvényhozói akarat szerint az eljárást ennek megfelelően kell lezárni. Tény, hogy a törvény nem tartalmaz olyan rendelkezést, amely kötelezővé tenné a felszámoló számára ennek betartását, de a törvényhozói akarat egyértelműen megállapítható a törvényből.

Abban is egyetértés született, hogy a felszámolónak azt a magatartását, hogy az eljárást az általános szabályok szerint kívánja lezárni, holott az egyszerűsített felszámolás szabályai szerint kellene eljárnia, nem tekinthető súlyos jogsértésnek, ezért önmagában nem alapozza meg a felszámoló felmentését.

Abban a kérdésben nem sikerült közös álláspontra jutni, hogy a felszámolót a bíróság miként szoríthatja rá az eljárás egyszerűsített felszámolás szabályai szerinti lezárására. Többségi álláspont szerint a felszámoló külön végzésben nem kötelezhető a záróanyag átdolgozására, csak a benyújtott anyag jóváhagyása körében értékelheti a felszámoló eljárását.

2. Az egyszerűsített felszámolás milyen feladatok elvégzése alól mentesíti a felszámolót?

A 63/B.§(1) bekezdése szerint, az egyszerűsített felszámolás kezdeményezésének két vagylagos feltétele van. Vagy azt kell igazolnia a felszámolónak, hogy nincs forrása a feladatok megoldására és ezért kéri a feladatok alóli felmentését vagy azt, hogy a könyvvezetés, illetve a nyilvántartások hiánya miatt nem tudja biztonságosan megítélni az adós vagyoni helyzetét (benne a kötelezettségeit sem), ezért technikailag nem lebonyolítható a felszámolás. Az első esetben tehát vagyonelemek maradnak az eljárásban, amelyek sorsáról a bíróságnak kell döntenie, a második esetben pedig nem tudja érdemben megítélni sem az adós kötelezettségeit (hitelezői igények valóságtartalma), sem az adós tényleges vagyoni helyzetét (teljes számviteli bizonytalanság, melynek eredményeként nem tud zárómérleget készíteni).

A Cstv. tehát, egyszerűsített felszámolás esetén nem teszi kötelezővé **nyitó/záró mérleg készítését, hitelezői igények érdemi visszaigazolását, illetve**

követelések behajtását, eszközök értékesítését, bírósági perek érdemi vitelét.

VÉLEMÉNY: *Ezzel az állásponttal úgy általában nem lehet egyetérteni. Az egyszerűsített felszámolás nem egy külön eljárás, hanem az eljárás lezárásának speciális módja. Mindaddig, amíg nem derül ki az eljárás során, hogy egyszerűsített zárásra van szükség, mindent meg kell tenni, amit a törvény az általános szabályok között előír.*

3. Hogyan értelmezendő a 63/B.§(1) bekezdésében megfogalmazott kezdeményezési ok, mely szerint: „Ha az adós vagyona a várható felszámolási költségek fedezetére sem elegendő.....”?

A Cstv.57.§(2) bekezdése felsorolja a „felszámolási költségek”-et. A bekezdésben mindazok a ráfordítások megjelennek, amelyeket a felszámolónak az 57.§(1) szerinti kielégítési rangsorban „a” kielégítési csoportban - a 49/D.§ hatálya alá tartozó hitelezőket kivéve – mindenkit megelőzően ki kell egyenlítenie. A felsorolás tehát, az adósi vagyon felosztása során alkalmazandó kielégítési sorrendben (rangsorban) az adott követelés pozícióját rögzíti, de semmiképpen nem adja az egyszerűsített felszámolás szempontjából meghatározó „felszámolási költség” definícióját.

Álláspontunk szerint – a jogszabály logikája alapján -, itt **az eljárás szorosan vett ráfordítás igényét kell olyan felszámolási költségnek tekinteni, amelynek hiánya ellehetetleníti a felszámolás általános szabályok szerinti lebonyolítását.** (Vagyis nincs az értékesítésnek, követelésbehajtásnak, mérlegkészítésnek, környezeti tehermentesítésnek, stb. forrása) Az ugyanis nem indokolja az egyszerűsített szabályok alkalmazását, hogy marad kiegyenlítettlen rezszi költség, visszafizetetlen bérgarancia, stb. Mivel ezek miatt az elmaradt kifizetések miatt a bíróságnak nem kell a felszámoló helyett (javaslata hiányában) döntenie, nem indokolt – de nem is valósul meg – az eljárási szabályok egyszerűsítése, nem „büntethető” a felszámoló a díjminimummal, hisz elvégezte jogszabályi kötelezettségét. Azzal, hogy a hitelezői követelések kielégítése az „a” csoportban sem teljes körű, feladatai nem csökkentek. (A díjkiegészítés hatályos szabályai szerinti alkalmazásban nem vonható meg kiegyenlítettlen „a” csoportos követelésre hivatkozással a felszámolótól 50%-nyi díjhányad!)

VÉLEMÉNY: *Az állásponttal magam részéről egyetértek, ez azonban nem tekinthető általános véleménynek. Idézek egy nem publikált IT döntésből, ami még a korábbi szabályozás alapján született, de az indokolás egyes megállapításai elvi jelentőségűek.*

Fővárosi Ítéltábla

11.Fpkf. 43.210/2007/4

„Az egyszerűsített felszámolás szabályai nem utalnak vissza a felszámolás általános előírásaira, ebből következik, hogy az egyszerűsített felszámolás a felszámolás befejezésének egyik önálló formája, amelynek eljárásjogi kérdéseire csak a Cstv. 63/B.§-ának rendelkezéseit kell alkalmazni. Abban az esetben, ha a felszámoló által beterjesztett záróanyag alapján aggálytalanul megállapítható, hogy az egyszerűsített felszámolás feltételei megvalósultak és a beterjesztett költségelszámolás és vagyonfelosztási javaslat is megfelel a csódtörvény előírásainak, továbbá eleget tett a felszámoló a 63/B.§ (3) bekezdésében foglaltaknak, a

bíróság kötelessége, hogy 15 napon belül végzéssel elrendelje az adós vagyonának, be nem hajtott követelésének hitelezők közötti felosztását és az adós megszüntetését. Arra nincs lehetősége a bíróságnak, hogy a felszámolót kötelezze az egyszerűsített záróanyag hitelezők részére történő megküldésére. Ilyen lehetőséget, illetőleg kötelezettséget sem a Pp., sem a csődtörvény szabályai nem tartalmazznak a felszámoló terhére. Miután a fenti törvényhely nem rendelkezik a kérelem, illetőleg záróindítvány hitelezők részére történő megküldéséről, ezért ezen intézkedés elmulasztásának sérelmezése alaptalan.”

4. Kinek a joga/kötelessége az egyszerűsített felszámolás kezdeményezése?

A bírói gyakorlat általában egységesen értelmezi e vonatkozásban a jogszabályt, és **a felszámoló jogának tartja az egyszerűsített szabályokra történő áttérés kezdeményezését.** A problémát általában az okozza, ha a felszámoló nem kezdeményezi az áttérést, a bíróság pedig ezt indokoltan ítéli.

- Álláspontunk szerint, több szempontból is jogszabálysértő az a gyakorlat, mely szerint a bíróság (egy megyei bíróság) az eljárás kezdetén végzésben felhívja a felszámolót, hogy „...15 napon belül nyilatkozzon, hogy van-e helye a felszámolási eljárás egyszerűsített módon történő befejezésének. Ellenkező esetben közölje a felszámolási zárómérleg benyújtásának várható időpontját.....” Nyilvánvaló, hogy felelős nyilatkozat nem várható a felszámolótól.
- A gyakorlatban született olyan végzés is, amelyik szerint a bíróság felhívja a felszámolót, hogy „15 napon belül igazolja, miszerint a vezető tisztségviselővel szembeni feljelentési kötelezettsége (?) a nyomozhatóságnál megtette, ellenkező esetben a megyei bíróság a felszámolás egyszerűsített módon történő lefolytatására irányuló kérelmét el fogja utasítani.”
- Kollégáink kaptak olyan végzést is, amelyben a bíróság nyilatkozattételre szólítja fel a felszámolót arra vonatkozóan, hogy fenntartja-e az eljárás általános szabályok szerinti befejezésére vonatkozó kérelmét (?), „vagy egyszerűsített zárás iránt terjeszt elő kérelmet, tekintettel arra, hogy a Pécsi Ítéltábla 2010. október 21-én megtartott kollégiuma (?) úgy foglalt állást, hogy a felszámoló – akár felmentés terhe mellett is – kötelezhető az eljárás egyszerűsített módon történő befejezésére, amennyiben annak feltételei fennállnak.” (Nem találtunk hivatkozott állásfoglalást!)

A FOE Szakmai Bizottsága szerint, a felszámoló kompetenciája annak eldöntése, hogy az adott eljárást be tudja-e fejezni az általános szabályok szerint, vagy sem, ezzel az egyszerűsített szabályokra történő áttérés kezdeményezése a felszámoló joga. **Amennyiben a felszámoló nem a jogszabályoknak megfelelő záró dokumentációt terjeszt elő, a bíróságnak lehetősége van hiánypótlás előírására, illetve elutasítani a jelentést, megtagadni elfogadását.**

Kötelessége a felszámolónak áttérni az egyszerűsített szabályok alkalmazására, amikor a könyvvezetés és a nyilvántartások hiánya miatt a felszámolás technikailag lebonyolíthatatlan (nincs és nem reprodukálható a tevékenységet

lezáró mérleg, ezért nem lehet az adós vagyoni helyzetét felelősen megítélni), illetve forrás hiányában nem tud eleget tenni a felszámoló az előírt eljárási feladatainak. A hitelezői követelések kielégítése nem feladata a felszámolónak, ezért az áttérés kritériumaként nem az „a” csoportos felszámolási költségeket, hanem a felszámolási feladatok ráfordításigényét kell meghatározni.

VÉLEMÉNY: *Az előző pontban már erre is választ adtam, illetve ismertettem az eltérő véleményeket. A magam részéről a FOE Szakmai Bizottsága állásfoglalásával messzemenőkéig egyetértek.*

5. Az egyszerűsített felszámolásnál, a vezető tisztségviselő marasztalásából származó összeget az adós vagyónaként kell-e kezelni?

A mérlegben ezt követelésként kell szerepeltetni, és vagyonfelosztási javaslatot kell erre vonatkozóan készíteni?

A marasztalást milyen eljárási költségekre lehet vonatkoztatni?

VÉLEMÉNY:

A Somogy Megyei Bíróság a már idézett 2010. évi tájékoztatóban foglalkozott a kérdéssel, az itt készült szakmai anyagot ide illeszttem. A Pécsi Ítéltábla elé is készült előterjesztés ebben a tárgyban, azonban kollégiumi állásfoglalás nem született.

„2./ Egyszerűsített felszámolás néhány kérdése a 2009. szeptember 1. napját követően indult ügyekben. A vezetőre hárítható költségek köre.

Somogy Megyei szakmai anyag

A Csódtörvény 63/B.§ (1) bekezdése szerint a felszámoló – az adós gazdálkodó szervezet nyilvántartásai, illetve a könyvvizetés hiányosságai esetén – az adós gazdálkodó szervezet vezetőjét felhívja arra, hogy amennyiben a gazdálkodó szervezet nyilvántartásainak, illetve könyvvizetésének hiányosságait nem pótolja, egyszerűsített felszámolási eljárást fog kezdeményezni.

A (6) bekezdés alapján az eljárást befejező végzésben a bíróság az adós gazdálkodó szervezet vezetőjét az eljárás költségeinek viselésére kötelezi, ha az egyszerűsített felszámolási eljárásra a könyvvizetés, illetve a nyilvántartások hiányosságai miatt került sor, vagy ha a vezető tisztségviselő a cég felszámolását megelőző három év közül bármelyikben nem tett eleget az éves beszámoló, az egyszerűsített éves beszámoló, az összevont (konszolidált) éves beszámoló külön jogszabályban meghatározott letétbe-helyezési és közzétételi kötelezettségének. Az eljárási költség megfizetéséért az adós gazdálkodó szervezet többségi befolyást biztosító részesevel [Ptk. 685/B.§] rendelkező tagja (egyszemélyes társaság esetén a tag, külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi fióktelepe esetén a külföldi székhelyű vállalkozás) kezelsként felel. A külföldi székhelyű vállalkozás az említett kezels kötelezettségéből eredő fizetési kötelezettségét nem teljesítheti a fióktelepe rendelkezésére bocsátott vagyonból.

Az adós gazdálkodó szervezet vezetője gyakran nem érhető el a felszámolási eljárás során, lakcíme ismeretlen, a részére történő kézbesítés sikertelen. Ilyen esetben a felszámoló a 63/B.§ (1) bekezdése alapján előzetesen a vezetőt felhívni nem tudja a hiányosságok pótlására. A felszámolónak igazolnia kell az egyszerűsített felszámolás iránti kérelem benyújtásakor, hogy a hitelezőket előzetesen tájékoztatta. Az új szabályozás szerint pedig az adós vezetőjének felhívását is igazolnia kell. Amennyiben a képviselő ismeretlen helyen tartózkodik, a felszólítás nem kézbesíthető, eredménytelen lesz. Kizárja-e ez az egyszerűsített felszámolás elrendelését, illetve előzetes felhívás hiányában marasztalható-e az eljárás költségeiben az adós gazdálkodó szervezet vezetője? Adós vezetőjének értesítése azt a célt szolgálja, hogy a hiányzó iratokat határidőn belül pótolja. Indokolatlan lenne mellőzni az egyszerűsített felszámolás elrendelését csak azért, mert a képviselő már nem lelhető fel, így előzetes értesítése nem lehetséges, viszont az iratok hiánya fennáll, s az eljárás az általános szabályok szerint nem bonyolítható le.

A képviselő a már idézett (6) bekezdés szerint az eljárás költségeinek viselésére köteles. Az (1) bekezdés szerinti felhívás alapján előre láthatja mulasztása következményét, amennyiben az iratokat nem pótolja, marasztalására kerül sor. Véleményem szerint az előzetes felhívás eredménytelen kézbesítése sem akadály a marasztalásnak. A

vezető tisztségviselő magatartásának következménye az, hogy a cégnyilvántartás szerinti lakcímen nem érhető el, a felszámoló vele a kapcsolatot felvenni nem tudta.

A 63/B.§ (6) bekezdése alapján milyen költségek viselésére kötelezhető az adós képviselője, a felszámolás költségeit vagy az eljárás költségeit köteles viselni?

A törvény megfogalmazása szerint az eljárás költségeiben kell marasztalni a vezetőt. A szóhasználatból következően ez nem azonos a Cstv. 57.§. (1) bekezdés a./pontjában meghatározott költségekkel, mivel ezek a felszámolás költségei. Az eljárás költsége lehet a felszámolási eljárás illetéke, a közzétételi költségtérítés és a felszámoló díja. A felszámolói díj fedezete a regisztrációs díj, ezt meghaladóan 150.000.- forintra egészíti ki a Fővárosi Bíróság Gazdasági Hivatala a felszámoló díját. Ebből az is következik, hogy a kiegészítésen felüli összeg megfizetésére kötelezhető az adós vezetője, a Főváros Bírósági Gazdasági Hivatal által kifizetett összeg megtérítéséről a bíróság nem rendelkezik?

A törvény a (6) bekezdésben a többségi befolyást biztosító részesedéssel rendelkező tag felelősségét is szabályozza, arról azonban nem rendelkezik, hogy a felszámolást lefolytató bíróságnak kell-e megállapítania határozatában a kezesi felelősséget. A többségi befolyást biztosító részesedéssel rendelkező tagot előzetesen nem kell tájékoztatni az egyszerűsített kérelem benyújtásáról, erre előírást a 63/B.§ (1) bekezdése nem tartalmaz. Amennyiben a felszámolást lefolytató bíróság állapítja meg felelősségét, a határozat ellen fellebbezési jog illeti meg a Polgári Perrendtartás szabályainak megfelelően a rá vonatkozó rendelkezéssel szemben. Felmerülhet kérdésként, hogy az írásbeli jelentést, vagyonfelosztási javaslatot, a felszámolónak a költségek viselésére vonatkozó javaslatát részére meg kell-e küldeni. A törvény az adóhatóságok és a hitelezők részére kézbesítésről rendelkezik, így álláspontom szerint ilyen kötelezettsége a bíróságnak nincs. A többségi befolyást biztosító részesedéssel rendelkező tag jogorvoslattal az eljárást befejező, kezesi felelősségét megállapító határozattal szemben élhet.”

PIT szakmai anyag

Az eredetileg több kérdést tartalmazó kérdéssorból két elemet szükséges kiemelni, s abban állást foglalni:

- Mit értünk az eljárás költségei alatt.
- Milyen módon lehet a kezes felelősségét érvényesíteni.

Az első kérdésre egyszerűbb a válasz. A törvény az eljárási költségeket említi, amelyből következik, hogy az adóst terhelő illeték, közzétételi díj, esetleges eljárási költség, továbbá a felszámoló díja lehet a költségek eleme. Negatív irányban kizárható az, hogy a felszámolási költségek teljes köre ide tartozzon.

A magam részéről jogértelmezést kértem a minisztériumtól, ahonnan a fentieknek megfelelő választ kaptam.

Kérdés: Az egyszerűsített felszámolásoknál a Cstv. 63/B.§ (6) bek. teszi lehetővé a vezető marasztalását, az eljárás költségeinek viselésére kell kötelezni. Ez a költség csak a szűken vett eljárási költség (illeték, ügyvédi munkadíj, közzétételi költség) vagy minden felszámolási költség ebbe a kategóriába tartozik. Kinek a javára kell kötelezni, az állam javára illetve a költséget előlegező fél javára, vagy az adós részére?

VÁLASZ: Szerintem a szűken vett eljárási költség tartozik ebbe a körbe (én ide érteném a felszámoló díját is), ez vezethető le a 63/B. § (6) bekezdéséből. (Nem mintha nem érdemelné meg az ilyen hanyag cégvezető, hogy minden felszámolási költséget a nyakába varrjunk, de ezt egyértelműen ki kellene mondani a legközelebbi Cstv. módosításkor.)

Kicsit problémásabbnak érzem a második kérdést. A Cstv. a 2009. évi módosítás során több rendelkezésben említi a meghatározott befolyással rendelkező tagok kezesi felelősségét. (Pl. Cstv. 9.§ (10) bekezdése, 33.§ (2) bekezdés) Ilyen rendelkezést iktatott be a törvény a 63/B.§ (6) bekezdésébe is, s kérdés, hogy a bíróság az eljárást befejező végzésében tegyen-e ezzel kapcsolatban bármilyen rendelkezést.

A törvény szövege minden esetben egyszerű kezességként értelmezendő, a kezesek marasztalásának kialakult bírói gyakorlata van, amely itt is alkalmazható.

A kezes ezekben az eljárásokban nem tekinthető félnek, eljárásjogi alapszabály, hogy az eljárásban résztvevőkre vonatkozhat a bíróság döntése, a kezes ezekben az eljárásokban nem is szerepelhet.

Marasztaló döntés csak azon hitelező, vagy a felszámoló kérésére nemperes vagy peres eljárásban hozható, melynek alperese a kezesként megjelölt személy. Kétségtelen, hogy ilyen módon a kezesi felelősség elsikkadhat, (például előlegezett illeték, közzétételi díj esetén) de úgy tűnik más jogilag alátámasztható megoldás nincs.

6. Amennyiben be nem hajtott követelés felosztására tesz javaslatot a felszámoló, és ezt csak névértéken tudja tenni - hisz nem volt forrása arra, hogy szakértővel meghatároztassa a várható megtérülés összegét – követelheti-e kifogás formájában sikerrel a hitelező a követelés névértékének csökkentését?

VÉLEMÉNY: *A hitelezőnek jogában áll kifogásolni a megadott névértéket, de neki kell bizonyítani azt, hogy a szakértő nem jó értéket adott meg. Amennyiben ehhez szakértőt kell igénybe venni, ennek költségeit a hitelezőnek kell előlegeznie.*

Nem volt kérdés, de az alábbi kérdést fontosnak érzem, ezért idézem a kaposvári tájértekezlet és a Pécsi Ítéltábla kollégiumi anyagának vonatkozó részét.

„3./ A felszámolói díj fedezeteként köteles-e a felszámoló vagyontárgyat illetve követelést átvenni, elfogadni?

Több alkalommal előfordult, hogy a felszámoló a felszámolói díj fedezeteként a meglévő minimális pénzeszközt, regisztrációs díjat jelölte meg, s kérte a díj kiegészítését, holott annak fedezete vagyontárgy vagy követelés átadása révén biztosított lett volna.

Optimális esetben a felszámolási eljárás úgy fejeződik be, hogy az értékesített vagyontárgyakból, követelésekből befolyt pénzből a hitelezők követelése részben vagy egészben kielégítésre kerül. A felszámoló kötelezettsége a Csődtörvény alapján (48.§), hogy követeléseit esedékességkor behajtsa, igényeit érvényesítse, illetve a vagyont értékesítse. Előfordulhat azonban, hogy a felszámolás befejezésekor maradtak olyan vagyontárgyak, amelyeket a felszámoló nem tudott értékesíteni illetve olyan követelések, melyeket nem hajtott be Ezek sorsát a Csődtörvény 56.§ (2) bekezdése rendezi, eszerint az értékesítetlen vagyontárgyakat, be nem hajtott követeléseket a hitelezők között követelésük erejéig a kielégítési sorrend figyelembe vételével a bíróság felosztja.

A gyakorlatban néhány esetben felmerült, hogy a hitelező a vagyonfelosztási javaslat szerint neki átadandó követelést visszautasította. A visszautasításról a Csődtörvény különösebb rendelkezést nem tartalmaz, a 80.§ mindössze annyit mond ki, hogy „Az e törvényben szabályozott eljárásokban a központi költségvetést, az elkülönített állami pénzalapokat, a Nyugdíjbiztosítási és az Egészségbiztosítási Alapot, illetve a helyi önkormányzatot megillető követelésről a követelés behajtására jogosult szervezet lemondhat, vagy a követelést engedményezheti. A követelés behajtására jogosult szervezet a felszámolási eljárásban követelésének bejelentését mellőzheti, amennyiben a felszámolási eljárás kezdeményezését

közvetlenül megelőzően általa lefolytatott eredménytelen végrehajtási eljárás megállapításai szerint valószínűsíthető, hogy követelésének a nyilvántartásba vételért fizetendő összeget elérő megtérülése sem várható. Ezekről a követelésekről a követelés behajtására jogosult szervezet külön nyilvántartást vezet, feltüntetve benne azokat az adatokat is, melyek a végrehajtás alá vonható vagyon hiányában a követelés megtérülését nem teszik lehetővé. A követelés bejelentésének mellőzése a követelésről történő lemondásnak minősül. A követelés behajtására jogosult szervezet nem engedményezheti a felszámolási eljárás alatt álló adóssal szemben fennálló azon követelését, melynek megfizetéséért az államot helytállási kötelezettség terheli.

Az itt felsoroltakon kívül természetesen egyéb hitelezők sem kötelezhetők a nekik jutó vagyontárgyak, követelések elfogadására. Ha a felszámoló erről korábban nem tájékoztatta a hitelezőt, az legkésőbb a zárómérleg,- vagyonfelosztási javaslatban szembesül azzal, hogy követelése kielégítésére engedményezéssel lesz lehetőség. Amennyiben ez nem felel meg számára úgy ezt kifogás, észrevétel formájában jelezheti. A hitelező megteheti, hogy nem fogadja el a számára juttatott vagyonrészt, e nyilatkozatával azonban lemond követelése kielégítéséről. Ezzel megfosztja magát attól is, hogy pl. a felszámolás alatt álló betéti társaság esetén később a beltaggal szemben annak mögöttes felelőssége alapján a behajtást megkísérelje, legalábbis a visszautasított követelés erejéig. Gyakorlatilag a visszautasítással a visszautasított követelés erejéig a követelését kiegyenlítettnek kell tekinteni. A felszámoló azzal, hogy a felszámoló díj fedezeteként nem tesz javaslatot vagyontárgy vagy követelés átadására, kifejezésre juttatja, hogy nem kíván élni ezzel a lehetőséggel. Jelenti-e egyben ez azt is, hogy a hitelezőkhöz hasonlóan ezzel lemond a pénzeszközzel, regisztrációs díjjal nem fedezett díja kielégítéséről, azaz a kiegészítést a díj-kiegészítési számla terhére nem kérheti.

A Csődtörvény 59.§ (3) bekezdése szerint, ha a felszámoló általános forgalmi adót nem tartalmazó, **ténylegesen kifizethető** díja nem éri el a 4%-ot, a bíróság a végzés jogerőre emelkedését követően értesíti a Fővárosi Bíróság Gazdasági Hivatalát, megjelölve a felszámoló nevét, székhelyét és a részére megállapított összeget, amely a ténylegesen befolyt díj és a 4% közötti különbözet összege. Ha az (1) bekezdésben meghatározott díj – ide nem értve az egyszerűsített felszámolási eljárásokat – a 300 000 forintot nem éri el, a Gazdasági Hivatal a felszámoló általános forgalmi adót nem tartalmazó **ténylegesen kifizethető** díját 300 000 forintra egészíti ki.

Az (5) bekezdés értelmében egyszerűsített felszámolás esetén 150 000 forintra egészíti ki a Fővárosi Bíróság Gazdasági Hivatala a felszámoló díját, ha az általános forgalmi adót nem tartalmazó **ténylegesen kifizethető díj** nem éri el ezt az összeget.

A 60.§ (4)bekezdése alapján a felszámolónak az 59.§ (1) bekezdése szerint megállapított díját – megnövelve az általános forgalmi adó fizetéséhez szükséges arányos összeggel – elsősorban a Gazdasági Hivatal által kezelt elkülönített számlán rendelkezésre álló összegből kell **megfizetni**. Ha az elkülönített számlán a díj megfizetésére szolgáló összeg kevesebb, mint az 59.§ (1) bekezdése alapján megállapítható díj, a felszámoló a különbözetet felszámolási költségként [57.§ (2) bekezdés g./pont] érvényesítheti, kiegészítve az általános forgalmi adó fizetéséhez szükséges arányos összeggel.

A Csődtörvény idézett rendelkezéseinek szóhasználatából az következik, hogy a felszámoló díját "ki kell fizetni", azaz fedezete a regisztrációs díj, az adós gazdálkodó szervezet pénzeszköze, és a díjkiegészítési-számla. Ennek alapján nem kötelezhető vagyontárgy, követelés elfogadására, a részéről történt lemondás pedig nem zárja a követelés, vagyontárgy értéke erejéig a díjigény érvényesítését."

Országosan eltérő a gyakorlat ebben a kérdésben is. A kérdés alapvetően az, hogy melyik előírás az erősebb, az, amely szerint az adós vagyonából kell a felszámoló díját fedezni, vagy az, amely szerint kifizetés csak készpénzben történhet.

Azokban az esetekben, amikor a felszámoló egy meglévő követelést állít be a vagyonfelosztási javaslatba, el kell fogadni, hogy a felszámoló nem ragaszkodik készpénz kifizetéséhez.

Amikor viszont a meglévő követeléseket felosztja a sorrendben nála hátrább szereplő hitelezők között, akkor vizsgálni kell, hogy köteles-e a felszámoló elsősorban saját részére átadni követelést.

A Cstv. 52.§ (5) bekezdés és az 56.§ (2) bekezdés minden esetben a követelés hitelezők közötti felosztásáról szól, s ebbe a körbe a felszámoló nem tartozik bele. Ezért célszerű olyan gyakorlat kialakítása, amely szerint a felszámoló nem kötelezhető arra, hogy a követelést a felszámolói díj fedezeteként beállítsa a vagyonfelosztási javaslatba.

Egyéb kérdés

Dr. Zámbo Ágnes, a Baranya Megyei Bíróság kollégiumvezető helyettese kérte, hogy a felszámolók figyelmét az alábbiakra hívjuk fel:

1.) Amikor a cégbíróság kijelöli a végelszámolót, a végelszámoló eljárására a 2006. évi V. tv. (Ctv.) VIII. fejezet, továbbá a végelszámolás számviteli feladatairól szóló 72/2006. Korm. rendelet előírásai vonatkoznak. A Cstv felszámoló kizárására vonatkozó rendelkezései ebben az esetben nem érvényesülnek, erre ne hivatkozzanak. A Gt. 23. és 25.§ előírásait kell figyelembe venni.

2.) Az adatváltozásokat a végelszámolónak kell bejelenteni, illetékfeljegyzési jog nem illeti meg sem őt, sem a felszámolót, ha felszámolás alatt tesz eleget ennek a kötelezettségének.